BLEKINGE TEKNISKA HÖGSKOLA
BLEKINGE INSTITUTE OF TECHNOLOGY, SWEDEN

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Фінанси, банківська справа та страхування»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю
D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Сумського державного університету

Сучасний розвиток фінансового сектору потребує дослідників, спроможних аналізувати складні економічні процеси, критично оцінювати ризики та обґрунтовувати рішення в умовах цифровізації й міжнародної інтеграції фінансових ринків. У цьому контексті освітньо-наукова програма (ОНП) «Фінанси, банківська справа та страхування» Сумського державного університету є актуальною, оскільки поєднує фундаментальну наукову підготовку з опануванням сучасних підходів до дослідження фінансових відносин.

Однією з вагомих переваг програми є її орієнтація на формування дослідницької самостійності здобувачів. Такий підхід відповідає сучасній практиці докторської підготовки, де особливого значення набувають уміння самостійно формулювати дослідницькі питання, добирати належні методи, критично інтерпретувати результати та представляти їх у міжнародному академічному середовищі. Позитивне враження справляє змістова цілісність ОНП. Передбачене поєднання загальнонаукової, методологічної та спеціальної підготовки створює передумови для дослідження взаємозв’язків між державними фінансами, банківською діяльністю, страхуванням і фондовим

ринком. Такий міжсекторальний підхід відповідає міжнародній дослідницькій практиці, у якій фінансова стійкість розглядається через взаємодію ринкових інститутів, регуляторного середовища та поведінки економічних суб'єктів.

Окремої уваги заслуговує спрямованість програми на цифрову трансформацію фінансової сфери. Розгляд сучасних фінансових технологій, цифрової трансформації фінансових послуг та інноваційних підходів у фінансовій діяльності дає змогу здобувачам ступеня доктора філософії аналізувати зміни, характерні як для українського, так і для європейського ринків. Водночас дослідницьку цінність цієї тематики посилює можливість застосування порівняльного аналізу, вивчення міжнародних практик управління фінансовими ризиками та оцінювання впливу технологій на довіру до фінансових установ. Заслуговує на схвалення варіативність освітньої траєкторії: 15 кредитів ЄКТС, відведених на вибіркові дисципліни, дають здобувачам можливість узгоджувати навчання з тематикою дисертаційних досліджень. Такий простір для індивідуального наукового пошуку сприяє формуванню власного дослідницького профілю та підготовці до міждисциплінарної співпраці.

З позицій міжнародної практики підготовки докторів філософії якість докторського дослідження значною мірою визначається обґрунтованістю методології, відтворюваністю результатів і коректністю наукової аргументації. Формуванню відповідних компетентностей у межах ОНП сприяють такі освітні компоненти, як «Філософія науки», «Організація наукових досліджень та оприлюднення їх результатів» та «Управління науковими проєктами». Їх поєднання з фаховими дисциплінами створює необхідну основу для планування та проведення самостійного дослідження, обґрунтування методичних рішень і критичної інтерпретації отриманих результатів.

Окремо варто відзначити увагу програми до академічної комунікації та представлення результатів досліджень. Вивчення «Англійської мови академічного спрямування» у поєднанні з вимогами щодо апробації й

оприлюднення результатів дисертаційної роботи сприяє підготовці здобувачів до участі у міжнародних наукових дискусіях, підготовки публікацій та професійної взаємодії з іноземними колегами. Перспективним напрямом подальшого розвитку програми вважаю розширення практики спільних дослідницьких семінарів, гостьових лекцій і представлення проміжних результатів дисертаційних досліджень за участю науковців із закордонних університетів.

Важливою складовою академічної підготовки є педагогічна практика, яка дає аспірантам можливість удосконалювати навички викладання, ведення наукової дискусії та представлення матеріалу різним аудиторіям. Це розширює можливості їх подальшої професійної реалізації в українському та міжнародному академічному середовищі.

Отже, освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа та страхування» Сумського державного університету характеризується актуальним змістом, послідовною дослідницькою спрямованістю та увагою до сучасних змін фінансового сектору. Її структура створює належні передумови для підготовки докторів філософії, здатних здійснювати самостійні дослідження й долучатися до міжнародного наукового діалогу. Програма заслуговує на позитивну оцінку та може бути рекомендована до затвердження і реалізації.

Рецензент:

кандидат економічних наук, доцент,

старший викладач кафедри промислової економіки

Блекінського технологічного інституту,

м. Карлскруна, Швеція Марина БРИЧКО